

ležela povinnost starati se o bezpečnou chůzi po schodišti, pokud mu tato povinnost náležela. Obec je tudíž pravou žalovanou a je v tomto sporu pasivně legitimována. Tím však žaloba nebyla opřena o nějaké smluvní právo poškozeného proti obci přímo, nýbrž o bezprávné opomenutí obce následkem nesplnění předpisů, jimiž zákon hledí zabránit náhodným poškozením (§ 1311 obč. zák.). Proto bylo ve smlouvě mezi obcí a železnicí ustanoveno, že obec odškodní státní správu železniční, jakož i třetí osoby za veškeré škody... atd. Uvedl-li žalobce, že se »nárok opírá o porušení této (t. j. smluvní) povinnosti obce a že následkem toho je soukromoprávní povahy«, chtěl tím odůvodnit jen přípustnost pořadu práva pro tuto žalobu, jak to výslovně uvedl. Ve smlouvě je dále uvedeno, že obec »zejména přejímá ručení za železniční správu podle zákonů z 5. března 1869 čís. 27 ř. z. a z 12. července 1902 čís. 147 ř. z., nastane-li taková událost v provozu dráhy, že na schodech nebo příchodu k nim bude někdo zraněn neb usmrcen«. Tak daleko však žalobce při uplatnění svého nároku proti obci nejde, nýbrž opírá svůj nárok jen o předpisy XXX. hlavy občanského zákona o náhradě škody, zejména také o předpis § 1315 obč. zák. V té příčině bylo na žalobci, aby tvrdil a prokázal zavinění žalované obce a — poněvadž sám uvedl, že táž použila osoby sjednané k čištění a posypání schodů, bylo na něm, aby též tvrdil nezdatnost této osoby podle § 1315 obč. zák. V tom směru přednesl žalobce pouze, že Josef S. kritického dne nebyl v obci a že schody vůbec nebyly posypány. Z toho není jasno, zda chtěl uvést, že stíhá obec přímé zavinění, poněvadž žalovaná obec S. snad použila k jiným službám mimo obec a nestarala se o zástupce, anebo tím, že na něho řádně nedohlížela, anebo konečně zda tím chtěl říci, že S. jest osobou nezdatnou. Proto měl býti nejasný přednes vysvětlen a doplněn.

Čís. 15064.

K § 1497 obč. zák.

Uznáním dluhu přetrhuje se promlčení i tehdy, když byl dluh uznán vůči postupiteli po postupu.

Jestliže dlužník vypovídá jako svědek (v jiném sporu) dozná dluh, není to uznáním dluhu ve smyslu § 1497 obč. zák.

(Rozh. ze dne 20. března 1936, Rv II 742/35.)

Žalobkyně tvrdí, že se žalovaný zavázal zaplatiti Janu K-ovi a Klementu H-ovi na účet stavby polovinu smluvené částky 60.000 Kč, na kterou po zaplacení zálohy 45.000 Kč dluží ještě 15.000 Kč. Tento dluh žalovaný uznal dopisem ze dne 23. dubna 1926, a při svém výsledku svědeckém ve sporu Banky v B. se S-ou jednotou v B. vůči žalobkyni a jejím právním předchůdcům (postupitelům Janu K-ovi a Klementu H-ovi a Bance v B.). Dle potvrzeného soudního vyrovnání ze dne 20. března 1925, k němuž podnikatelé K. a H. přihlásili zažalovaný zbytek pohledávky, zavázal se žalovaný platiti 35% ve čtyřech splátkách, kte-

rych nedodržel, takže zažalovaná pohledávka v celé výši obživla a není také promlčena, ježto vznikla během vyrovnacího řízení žalovaného a promlčení dle přijatého vyrovnání mohlo běžeti teprve od 8. dubna 1926, kdy byla poslední vyrovnací kvota splatna. Jan K. a Klement H. postoupili jak ústně, tak písemně tuto pohledávku Bance v B., která jejich podnik financovala, do vlastnictví v 2. polovině roku 1925 a tato žalovaného o tom uvědomila. Tato banka splynula v roku 1927 se žalující bankou, čímž tato stala se vlastníci zažalované pohledávky a jest i aktivně legitimována k žalobě. Žalovaný namítl promlčení zažalované pohledávky, což žalobkyně popřela, tvrdíc, že došlo k přerušení promlčení podle § 1497 obč. zák., jednak tím, že žalovaný ve sporu její předchůdkyně se S-ou jednotou v B. o 35.000 Kč, byv slyšen jako svědek doznal, že jest povinen částku 15.000 Kč zaplatiti podle úmluvy s právními předchůdci žalobkyně, jednak tím, že dluh svůj uznal v dopisu z 23. dubna 1926, jednak i v řízení vyrovnacím a v žalobní odpovědi. Mimo to namítala stavení podle § 9 dřívějšího vyrovnacího řádu. Nižší soudy vyhověvše námitce promlčení, žalobu zamítly.

Nejvyšší soud uložil prvému soudu nové jednání a rozhodnutí.

Důvody :

Pokud jde o výpověď žalovaného jako svědka ve sporu, nemůže tu jíti o uznání, neboť toto jest dispositivním činem strany, i když se nemusí státi výslovně. Z něho musí býti možné usuzovati na zřejmý úmysl dlužníkův uznati dluh vůči věřiteli. Svědek ve sporu vypovídá o jistých jím vnímaných skutečnostech, které se udály v minulosti, vykonává při tom svou povinnost, k níž může býti donucen (§ 325 c. ř. s.). Obsah jeho výpovědi nelze pro nedostatek vůle hodnotiti jako uznání, i když obsahuje skutkový obsah takového právního poměru. Poněvadž uznání musí býti jasné a určité, nelze v souzeném případě považovati za uznání, co uvádí žalovaný v žalobní odpovědi ani jeho jednání ve vyrovnacím řízení. Jde pak hlavně o dopis žalovaného z 23. dubna 1926. Dopis tento jest adresován Josefu K. a Klementu H., kteří ovšem v této době už nebyli věřiteli zažalované pohledávky, když ji postoupili právní předchůdkyni žalující strany v druhé polovici roku 1925. Avšak uznání přerušuje běh promlčení, jestliže se stalo vůči oprávněnému, jeho zástupci nebo jeho auktorovi (Klang, Kommentar IV 667, Ehrenzweig, System I/1 304, Mayr, Soustava I 221). A vůči stavitelům Josefu K. a Klementu H., od něhož žalobkyně odvozuje svůj nárok, se stal projev žalovaného. Nelze proto považovati za správný názor nižších soudů, že citovaný dopis již proto netvoří důvod přerušení promlčení, že projev nebyl učiněn vůči žalobkyni nebo jejímu zástupci. Nezáleží na tom, zda se uznání stalo po postupu pohledávky Bance. Jde pak o prohlášení samé. V dopisu uvádí žalovaný, který ve sporu popřel, že stavitelé Josef K. a Klement H. postoupili pohledávku proti němu žalobkyni, resp. její právní předchůdkyni, že odmítá zaslané účty, že může uznati jen to, co objednal a mezi těmito uznanými položkami uvádí »doplatek na sál Svatoj. jednotě

15.000 Kč». Uvádí pak i své pohledávky a dochází k výsledku, že vlastně on má ještě pohledávku vůči stavitelům. Vzhledem k tomu, že sál pro jmenovanou jednotu byl stavěn na pozemku patřícím žalovanému a jeho manželce, že se zavázal přispěti na sál částkou 60.000 Kč, že skutečně zaplatil stavitelům 45.000 Kč, že i ostatní položky uváděné v účtu pocházejí ze stavebních prací, konaných jmenovanými staviteli a z podnětu těch prací, pokládá dovolací soud prohlášení žalovaného o částce 15.000 Kč za určité a jasné uznání, že žalovaný tuto částku jmenovaným stavitelům jest dlužen, tedy za uznání dluhu vůči nim. Toto uznání přerušilo podle § 1497 obč. zák. běh promlčecí lhůty co do této pohledávky i pro právní nástupce jmenovaných stavitelů. Poněvadž pak žaloba byla podána před uplynutím 3 let od 23. dubna 1926, nenastalo promlčení této pohledávky podle § 1486 č. 1 obč. zák. Nižší soudy v důsledku svého názoru neprobraly ostatní spornou látku, jest proto řízení odvolací vadné (§ 503 čís. 2 c. ř. s.).

Čís. 15065.

K § 250 c. ř. s.

Pojem »nároku« a »námitky«.

Nebyla-li strana při prohlášení průvodního usnesení, nařizujícího její výslech k důkazu, přítomna, musí býti obeslána se sdělením skutkových okolností, o kterých má býti vyslýchána; obeslání má býti řízeno na stranu samu a nestačí obeslání k ruce jejího právního zástupce.

Jde o zvláštní ujednání o konkurenci, nikoliv o pouhou výhradu ve prospěch zaměstnavatele, zavázal-li se zaměstnanec, že po určitou dobu (2 roky) od zrušení služebního poměru nebude vyvíjeti konkurenční činnost, začez mu bude bývalý zaměstnavatel vypláceti odškodné ve smluvené výši.

(Rozh. ze dne 20. března 1936, Rv II 74/36.)

Žalobce tvrdí, že nastoupil u žalované službu v dubnu 1921 na základě služební smlouvy ze dne 6. září 1920, obsahující mimo jiné doložku o výpovědní lhůtě $\frac{3}{4}$ roku, kterážto smlouva služební byla pak nahrazena služební smlouvou ze dne 5. července 1926, v níž o doložce výpovědní zmínky není, avšak dle vůle stran měla tato původně ujednaná doložka i nadále zůstat v platnosti. Žalobce, byv bez důvodu propuštěn dopisem ze dne 18. července 1933, uplatňuje nárok na zaplacení služného, jak mu před propuštěním vypláceno bylo, zejména ještě za měsíc červen 1933, včetně příspěvku na náklady ubytování částkou 1.986 Ř. M., a to za dobu až do uplynutí lhůty výpovědní, to jest až do dne 30. června 1934. Mimo to uplatňuje nárok na náhradu výloh a diet, jež žalované již před podáním žaloby byl likvidoval, a nárok na vyplacení a vyúčtování licenčního za některé žalovanou dle smlouvy ze dne 5. srpna 1926 využívané patenty udělené na vynálezy žalobcovy, jakož i náhrady rovnající se jeho služebním požitkům po dobu, po kterou se